

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

Θέμα Α1

Φεντερασιόν : Μετά το τέλος των Βαλκανικών πολέμων, η ενσωμάτωση της Θεσσαλονίκης στην Ελλάδα(1913), μιας πόλης με σημαντικό -για τα μέτρα της περιοχής- βιομηχανικό υπόβαθρο και με κοσμοπολίτικο χαρακτήρα, αποτέλεσε σημείο αναφοράς για το εργατικό κίνημα. Η μεγάλη πολυεθνική εργατική οργάνωση της πόλης, η Φεντερασιόν, με πρωτεργάτες σοσιαλιστές από την ανοιχτή σε νέες ιδέες εβραϊκή κοινότητα της πόλης, αποτέλεσε σημαντικό δίαυλο για τη διάδοση σοσιαλιστικής και εργατικής ιδεολογίας στη χώρα.

Ορεινοί: Μέσα στην εθνοσυνέλευση του 1862-4 συγκροτήθηκαν οι πυρήνες των δύο μεγάλων παρατάξεων, των πεδινών και των ορεινών, όπως ονομάστηκαν. Οι **ορεινοί** απαρτίστηκαν από διάφορες ομάδες (υπό τον Δ. Γρίβα και τον Κ. Κανάρη) με κοινό στόχο την αντίσταση στην πολιτική των πεδινών. Βρήκαν υποστηρικτές μεταξύ των μικροκαλλιεργητών, των κτηνοτρόφων, των εμπόρων και των πλοιοκτητών. Ο λαός συμμετείχε ενεργά στη συγκρότηση αυτών των δύο παρατάξεων.

Πατριαρχική Επιτροπή (Οκτ. 1918): Η επιστροφή των προσφύγων στη Μικρά Ασία ξεκίνησε τους τελευταίους μήνες του 1918 μετά τον τερματισμό του πολέμου για την Τουρκία. Τον Οκτώβριο του 1918 συστάθηκε στην Κωνσταντινούπολη Πατριαρχική Επιτροπή, με σκοπό την οργάνωση του επαναπατρισμού των εκτοπισμένων, με τη βοήθεια του Πατριαρχείου και της ελληνικής κυβέρνησης.

(εναλλακτικά) Η παλιννόστηση έγινε τμηματικά, με τη μέριμνα του Υπουργείου Περιθάλψεως, και επιτράπηκε αρχικά να επιστρέψουν οι ευπορότεροι και οι πρόσφυγες οι προερχόμενοι από ορισμένες μόνο περιοχές της Δυτικής Μικράς Ασίας. Οι περισσότεροι επέστρεψαν στις εστίες τους μετά την απόβαση του ελληνικού στρατού στη Σμύρνη, το Μάιο του 1919. Μέχρι το τέλος του 1920 η πλειονότητα των προσφύγων είχε επιστρέψει στη Μικρά Ασία και την Ανατολική Θράκη. Οι συνθήκες που βρήκαν στην πατρίδα τους ήταν άσχημες, καθώς πολλά σπίτια, εκκλησίες και σχολεία είχαν μερικώς ή εντελώς καταστραφεί. Επίσης, σε κάποιες περιοχές, σε σπίτια Ελλήνων είχαν εγκατασταθεί Μουσουλμάνοι πρόσφυγες από τις βαλκανικές χώρες.

A.2

- α.Λ
- β.Λ
- γ.Σ
- δ.Λ
- ε.Σ

B.2 σελ 46-47 “ Οι διαφορές του αγροτικού προβλήματος στην Ελλάδα , σε σχέση με γειτονικές ή άλλες ευρωπαϊκές χώρες.....με κοινωνικό και ταξικό περιεχόμενο.”

Θέμα Β1 : α)την τελευταία παράγραφο από το β 'εισαγωγικό σημείωμα σελ 137 «Την εποχή αυτή ...με επέμβαση της ελληνικής κυβέρνησης».
β)σελ 140 «Ελληνες πρόσφυγες...και Ρώσοι .)»

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

Γ1 Σκέλος α Από το βιβλίο . σελ 149: «Στις 24 Ιουλίου ...σελ 151 «κάποιων επίμαχων περιοχών.»

Από την πηγή :**Συνδυάζονται δεδομένα από το κείμενο Α :**

- Ότι στην πηγή αναφέρεται η καταγραφή των ονομάτων των ορθόδοξων ανταλλάξιμων από την Τουρκία καθώς και των περιουσιών τους
- Ότι τους προέτρεψαν να πουλήσουν τις (ακίνητες) περιουσίες τους ,ενώ προβλεπόταν αποζημίωση από τους όρους της Σύμβασης
- Ότι τους ανακοίνωσαν ότι μπορούν να πάρουν την κινητή περιουσία τους «τα υπόλοιπα να τα πάρουμε μαζί μας».
- Ότι το κριτήριο της ανταλλαγής ήταν θρησκευτικό (υποχρεωτική για τους ορθόδοξους),ενώ για τους μουσουλμάνους (τουρκεμένους στο κείμενο) ήταν προαιρετική .

Σκέλος β. Από το βιβλίο σελ 151 « Όταν έγινε γνωστή ...σελ 152 του ελληνικού κράτους.»

Από την πηγή κείμενα Β και Γ :

- **Για την τουρκική στάση** :πάγια θέση η εκδίωξη των μη μουσουλμανικών εθνοτήτων από το έδαφος της Αυτοκρατορίας
- Επομένως είτε η Ελλάδα υπέγραφε την Σύμβαση της Ανταλλαγής ή όχι ,η εκδίωξη των Ελλήνων της Τουρκίας μετά την Μικρασιατική Καταστροφή ήταν προδιαγεγραμμένη

Για την **ελληνική στάση** :

- αυτή καθορίστηκε από τον αταλάντευτο ορθολογισμό του Ελ. Βενιζέλου και τον σταθερό του προσανατολισμό για ριζική επίλυση στο θέμα της ανταλλαγής ήδη από τη Μικτή Επιτροπή του 1914 (Κείμενο Γ)
- Μοιραία λοιπόν η ελληνική πλευρά επεδίωκε την ανταλλαγή ,ώστε να μη βρεθεί αργότερα σε χειρότερη διαπραγματευτική θέση (κείμενο Β).Για αυτό ο Βενιζέλος αποφάσισε χωρίς χρονοτριβή την ανταλλαγή παρά το «ανάθεμα» των προσφύγων και τις διαμαρτυρίες τους.

Δ.1 σελ 208-209 `` Το θετικό και αισιόδοξο κλίμα των δύο πρώτων της λειτουργίας του νέου καθεστώτος άρχισαν να σκιάζουν απειλητικά σύννεφα.....εναντίον του Ελευθερίου Βενιζέλου , γεγονός που δημιούργησε βαρύ κλίμα διχασμού.

- **Από το παράθεμα Α** θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί συνθετικά το κομμάτι `` ο σύμβουλος της δικαιοσύνης εισηγήθηκε εμπιστευτικά.....γύρω από τη μεθόδευση του εθνικού αγώνα`` στο σημείο του βιβλίου όπου αναφέρει τη στάση του Βενιζέλου διότι χρονικά εντοπίζεται στο 1900 και επίσης αναφέρει τον τρόπο με τον οποίο προσέγγιζε ο Βενιζέλος το ενωτικό ζήτημα.
- **Από το παράθεμα Β** θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί συνθετικά το κομμάτι `` ο πρίγκιπας Γεώργιος έχοντας την αντίληψη ...αν όχι επιζήμιοι`` στο σημείο του βιβλίου όπου αναφέρει τη στάση του Πρίγκιπα Γεωργίου αναφορικά με την αντίδρασή του στη στάση του Βενιζέλου και το πώς ο ίδιος αντιλαμβανόταν τη διαδικασία επίλυσης της ένωσης της Κρήτης με την Ελλάδα.

Επιμέλεια: Μάνος Παπαδημητρίου – Σπύρος Φερεντίνος